

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/106/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613236050
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7613236050.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci navrhovateľa: I. J., L.. X.X.XXXX, J. XXX XX G. XXX, právne zastúpený JUDr. Martinom Špakom, advokátom, so sídlom Odborárov 49, 052 01 Spišská Nová Ves proti odporcovi: C. O., L.. XX.XX.XXXX, T.O. XXXX/X, XXX XX D. L. E., o zaplatenie 43,45 € s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 5,5 %-tný úrok z omeškania ročne zo sumy 43,45 eur od 13. 12. 2013 do 2. 6. 2014, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Súd trovy konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojou žalobou domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 43,45 Eur s prísl., a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu 9C 1170/1998, zo dňa 2.7.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.12.2010, bol ako žalovaný zaviazaný k úhrade sumy 2532,70 Eur so 17,6%-tným ročným úrokom z omeškania počnúc od 20.5.1998 do zaplatenia a trov konania v sume 2515,53 Eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku v prospech G. C. - K. D. L. E., J. X/XX.

Žalobca bol predmetnom konaní označený za žalovaného, nakoľko bol členom Urbariátu ako pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity založeného v zmysle § 9 zákona č. 181/1995 Z. z.. V zmysle § 10 ods. 3 citovaného zákona ručia spoločníci za záväzky spoločenstva spoločne a nerozdielne. Na základe tejto právnej úpravy bol žalobca povinný zaplatiť G. C. - K. sumu 2532,70 Eur s prísl. a trovy konania vo výške 575,42 Eur (žalovanému v 2. rade).

Nakoľko ostatní spoločníci Urbariátu sú k tejto pohľadávke v postavení solidárnych dlžníkov v zmysle § 511 Občianskeho zákonníka, žalobca sa na nich obrátil so žiadosťou o úhradu ich pomernej časti v závislosti od veľkosti podielov (výmery). Títo na jeho výzvu nereagovali, preto sa žalobca obrátil na súd a v tomto konaní za žalovaného označil S. N., ktorá je taktiež spoločníkom v Urbariáte a žiadal, aby podľa veľkosti jej podielu zaviazal žalovanú k úhrade pomernej časti solidárneho záväzku. Tunajší súd rozsudkom sp. zn. 11C 77/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 10. 2013, po prevedenom dokazovaní a zhodnotení, že nárok žalobcu je dôvodný, žalobe vyhovel v časti požadovanej sumy 30,85 eur s prísl., avšak v prevyšujúcej časti - záväzku, do ktorého zarátal žalobca aj podiel na trovách exekučného konania, žalobu zamietol.

Žalobca v odôvodnení návrhu odkazuje súd na dôkazy, ktoré boli vykonané v predmetnom konaní a poukazujúc na odôvodnenie predmetného rozsudku považuje svoj žalobný nárok voči žalovanej za dôvodný a opodstatnený. Žalobca označil žalovanú v tomto konaní ako pasívne legitimovaný subjekt na základe zoznamu spoločníkov, pričom výška žalovanej istiny zodpovedá výške podielu žalovanej na spoločnej nehnuteľnosti k výške dôvodného plnenia žalobcu pre G. C. spolu vo výške 10.812,58 eur (istina 2.532,70 eur, trovy právneho zastúpenia 2.515,53 eur, úrok z omeškania 5.612,85 eur a súdny poplatok za podanie odvolania vo výške 151,50 eur).

Nakoľko žalovaný vysoko nad rámec svojho podielu plnil v prospech G. C. - K., bol nútený riešiť vzniknutý stav hromadnými žalobami jednotlivito na všetkých vtedajších spoločníkov vrátane aj žalovanej. Požaduje aj náhradu vzniknutých trov konania poukazujúc na to, že predmetný spor nie je možné hodnotiť ako drobný spor, nakoľko celková hodnota záväzku činí 10.812,58 eur.

Zároveň žiadal, aby ho súd oslobodil od povinnosti platiť súdne poplatky v tomto konaní, čo odôvodnil tým, že je dôchodca s mesačným dôchodkom vo výške 364,80 eur, dlhodobo sa nachádza vzhľadom aj na predmetný spor s G. C. v nepriaznivej finančnej situácii a vzhľadom na veľký počet žalôb nie je schopný zaplatiť súdne poplatky z návrhu.

Po preskúmaní majetkových, zárobkových a sociálnych pomerov žalobcu súd podľa § 138 ods. 1 O.s.p. priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v tomto konaní uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 3. 2014.

Súd vo veci vydal dňa 24. 2. 2014 platobný rozkaz, proti ktorému žalovaná podala v zákonnej lehote odpor. V ňom uviedla, že ona sa stala spoločníčkou v Urbáriate 15. 6. 2012 a to na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. 5D 186/2010, ktoré nadobudlo právne účinky dňom 15. 6. 2012. Dňa 10. 7. 2012 darovala predmetné nehnuteľnosti dcére a vymáhanie dlžnej sumy od žalobcu považuje za protizákonné vzhľadom na to, že žalobca si mal svoju pohľadávku vymáhať v dedičskom konaní po nebohej.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 21. 7. 2014, na ktorom nebol prítomný žalobca, ani jeho právny zástupca. Tento súd požiadal pojednávanie odročiť z dôvodu rokovania o možnosti uzavretia mimosúdnej dohody so žalovanou. Žalovaná na pojednávaní poprela, žeby právny zástupca sa s ňou pokúšal o mimosúdnu dohodu a nesúhlasila s odročením pojednávania. Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával za neprítomnosti žalobcu.

Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť v časti o zaplatenie sumy 43,45 eur, nakoľko túto sumu aj napriek dôvodom uvádzaným v odpore zaplatila, a to dňa 2. 6. 2014. Opomenula však tú skutočnosť, že má platiť aj úroky z omeškania, a teda akceptovala zákonné stanovisko, že je povinná zaplatiť aj túto časť dlžnej sumy, ktorú uhradí v lehote 3 dní. Požadované úroky z omeškania uznala. Dodala, že až do podania tejto žaloby vôbec nemala vedomosť, že je žalobcovi nejaké peniaze dlžná titulom dedenia po svojej matke, nakoľko on ju pred podaním žaloby nikdy neoslovil a nevyzval k zaplateniu dlhu. Žiadala, aby ju súd nezaviazal k plateniu trov konania vzhľadom na výšku žalovanej sumy. Požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov v tomto konaní, čomu súd po zistení jej majetkových a zárobkových pomerov vyhovel uznesením právoplatným dňa 15. 5. 2014. Poukázala na to, že z vdovského dôchodku vo výške 414,10 eur musí uhrádzať bývanie, stravu a výdaje na lieky mesačne 70,- eur a vzhľadom na to, že žalobca ju k zaplateniu dlhu predžalobne nikdy nevyzval, vôbec ho nepozná a nikdy ho osobne nevidela, odmietla zaplatiť žalobcovi akékoľvek trovy konania.

Prevedeným dokazovaním, za použitia dôkazných listín, dôkazných spisov tunajšieho súdu, vypočutím žalovanej súd zistil tento skutkový stav.

Z rozsudku tunajšieho súdu 9C 1170/98-325, zo dňa 2.7.2009 v spojení s opravným uznesením z toho istého dňa súd zistil, že žalovaný I. J. bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi G. C. istinu vo výške 2532,70 Eur so 17,6%-tným úrokom z omeškania počnúc od 20.5.1998 do zaplatenia, a trovy konania 2515,53 Eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.12.2010.

Zo spisu tunajšieho súdu 10 Er 35/2011 súd zistil, že súdna exekútorka JUDr. Barbora Hovanová vedie voči I. J. exekučné konanie pre vymoženie pohľadávky vyplývajúcej z vyššie citovaného rozsudku.

Lustráciou v registri podaných návrhov súd zistil, že žalobca na tunajší súd podal hromadné žaloby voči všetkým členom Urbariátu, od ktorých žalobca sa domáha zaplata sumy, ku ktorej bol zaviazaný v konaní č. k. 11C 77/2012. Jednotlivé konania sú vedené buď samostatne, alebo boli v jednotlivých senátoch spojené do spoločných konaní. Z dôkazov vykonávaných v týchto konaniach, ale predovšetkým z dôkazného súdu tunajšieho súdu sp. zn. 9C 1170/1998 súd zistil tieto skutočnosti:

G. C. vykonával pre Urbariátne lesy a pasienkové spoločenstvo G. ťažobné práce na základe zmluvy zo dňa 2.4.1995, za ktoré spoločenstvo nezaplatilo žalovanú sumu. Keďže spoločenstvo nemalo právnu subjektivitu a I. J. bol jednak spoločníkom, jednak predsedom spoločenstva, mohol G. C. podať žalobu proti hociktorému spoločníkovi, pretože za záväzky zodpovedali spoločníci spoločne a nerozdielne. Uvedené spoločenstvo malo viac ako 400 spoločníkov, takže žalovaným v tomto konaní bol označený I. J.. Žalobca vyčíslil ku dňu 14.5.2012 istinu vo výške 2532,70 Eur, 17,6%-tný ročný úrok za obdobie od 20.5.1998 do 14.5.2012, t.j. za 5108 dní omeškania v sume 6238,13 Eur, trovy právneho zastúpenia v pôvodnom konaní 2515,53 Eur, súdny poplatok za podané odvolanie 151,50 Eur, súdny poplatok v exekučnom konaní Ex 26/2011 16,50 Eur, trovy právneho zastúpenia pri exekúcii 232,94 Eur, a predbežné trovy exekúcie 3040,94 Eur, čo spolu činí 14728,24 Eur. Keďže žalobca priznanú sumu nebol schopný zaplatiť, začalo sa voči nemu exekučné konanie. Ku dňu 15.5.2012 bolo z celkového dlhu za všetkých spoločníkov spoločenstva uhradené 3274,20 Eur a to napriek tomu, že podiel žalobcu v spoločenstve činí 16169//13716906-tinu, čo predstavuje z celkového dlhu len sumu 17,36 Eur. Celková suma dlhu by sa už podľa jeho názoru meniť nemala, nakoľko sa s veriteľom dohodol, že z uhradenej čiastky sa čiastka 2232,20 Eur započítava na istinu, takže úroky už nenarastajú. Odvolal sa na ustanovenie § 10 ods. 3 Zák. č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách s tým, že za záväzky spoločenstva podľa ods. 1 citovaného ustanovenia zákona voči iným osobám ručia spoločníci spoločne a nerozdielne. Na žalovanú pripadá z celkového dlhu podľa podielu, ktorý nadobudla titulom dedenia po nebohej Y. Y., podľa nešpecifikovaného výpočtu žalobcu suma 43,45 eur.

Z dokazovania vykonaného v konaní sp. zn. 11C 77/2012 tunajšieho súdu súd vzal za preukázané, že podľa príjmových a pokladničných dokladov žalobca uhradil v exekúcii 7x po 70,- eur, 1x 100,- eur a následne dňa 15. 5. 2013 priamo G. C. sumu 2.532,70 eur.

Podľa osvedčenia o dedičstve po nebohej Y. Y. - matke žalobkyne, súd vzal za preukázané, že táto nadobudla dedičské podiely k nehnuteľnostiam zapísaným v kat. území G. na LV č. XXX a ďalších, pričom na jednotlivých listoch vlastníctva sú zapísané aj spoluvlastnícke podiely týkajúce sa pozemkov patriacich do Urbáru kat. územia G.. Okrem nej jednotlivé zákonné podiely nadobudli aj jej dve sestry, teda ďalšie zákonne spoludedičky.

Podľa § 9 zák. č. 181/1995 Z.Z. o pozemkových spoločenstvách, spoločenstvo podľa tohto zákona môže vzniknúť ako spoločenstvo bez právnej subjektivity alebo ako spoločenstvo s právnu subjektivitou.

Podľa § 10 ods.1 citovaného zákona, spoločenstvo bez právnej subjektivity zakladajú vlastníci podielov spoločnej nehnuteľnosti (ďalej len "spoločníci") zápisom do zoznamu spoločníkov. Podmienkou zápisu je aj písomné vyhlásenie spoločníkov o združení sa. Na vznik spoločenstva bez právnej subjektivity je potrebný zápis spoločníkov vlastníacich najmenej dve tretiny spoločnej nehnuteľnosti a súhlas Slovenského pozemkového fondu za vlastnícke podiely spoločnej nehnuteľnosti v jeho správe.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona, spoločníci sú povinní oznámiť vznik spoločenstva bez právnej subjektivity obvodnému lesnému úradu, ktorý vedie register pozemkových spoločenstiev. Spoločníci súčasne oznámia, kto je splnomocnený v ich mene konať navonok.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia zákona, za záväzky spoločenstva podľa odseku 1 voči iným osobám ručia spoločníci spoločne a nerozdielne.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia zákona, ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku tunajšieho súdu 9C 1170/98-325, zo dňa 2.7.2009, čiastočne uspokojil pohľadávku veriteľa v rámci exekučného konania a to vo vyššej čiastke ako zodpovedala jeho spoluvlastníckemu podielu v Urbariátnych lesoch a pasienkovom spoločenstve G.. Tento činí 16169/13716906-tin. Princíp solidarity zakotvený v ustanovení § 10 ods. 3 zák. 181/1995 Z.z, umožňoval v pôvodnom konaní žalovať všetkých 315-tich podielníkov alebo ktoréhokoľvek z nich, keďže v čase vzniku dlhu sa jednalo o spoločenstvo bez právnej subjektivity, v ktorom podielníci ručia za záväzky spoločenstva spoločne a nerozdielne. G. C. žaloval I. J. ako spolupodielníka urbariátu a zároveň ako osobu splnomocnenú zaň konať. Následne si teda žalobca uplatnil náhradu poskytnutého plnenia od ostatných podielníkov, vrátane žalovanej.

Táto po podaní žaloby dňa 2. 6. 2014 sumu 43,45 eur prevodným príkazom na účte v Slovenskej sporiteľni, a. s. dlžnú sumu uhradila, teda žalobu v tejto časti uznala, a preto súd v tejto časti žalobu zamietol už ako nedôvodnú. Žalovaná však opomenula zaplatiť zákonné úroky z omeškania z dlžnej sumy, hradenie týchto úrokov ani nenamietala a dodala, že ich zaplatí v lehote 3 dní. Preto súd za použitia ustanovení § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vo zvyšnej časti žalobe vyhovel.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Súd podľa ustanovení § 150 ods. 1 O.s.p. nepriznal náhradu trov konania (trov právneho zastúpenia) žalobcovi, nakoľko vzal za preukázané, že u žalovanej sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré ju k náhrade trov konania nezaviazal. Žalobca nepredložil súdu žiaden relevantný dôkaz, ktorým by preukázal, že žalovanú od 7. 11. 2012, teda od právnych účinkov dedičského osvedčenia, vyzval k zaplateniu dlžnej sumy a žalobkyňa tak nemala žiadnu vedomosť o tomto dlhu a nemohla ho zaplatiť pred podaním žaloby. Navyše po podaní žaloby dobrovoľne pristúpila k zaplateniu dlžnej istiny a príslušenstvo sa zaviazala zaplatiť v lehote 3 dní. Navyše žalovaná okrem dôchodku, ktorý má mesačne vo výške 365,- eur, žiaden iný príjem nemá a takáto suma jej ledva postačuje na základné životné potreby.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.